

72. 24/5-65

Koekaivauksia Laitilan Palttilan rautakautisella raunioalueella 14 - 16.5 1963. Kertomukseen kuuluu 2 karttaliitettä sekä valokuvaliite, jonka filmit on lueteltu seuraavasti: 29130 - 29136. Koekaivauksissa saadut löydöt on lueteltu: 15833:1-5.

Ks. myös Pirkko-Liisa Lehtosalon kaivauskertomus vuosilta 1962 ja 1963 sekä Marketta Tammisen kaivaus^{kertomusta} vuodelta 1964. Palttilan raunioita on kuvattu myös allekirjoittaneen tarkastuskertomuksessa vuodelta 1962.

Käydessäni Laitilan Palttilan Pohjalaisen kalmistossa vuonna 1962 kiintyi huomioni Pohjalaisen läheisyydessä olevaan Palttilan peltoalueeseen, missä näytti olevan useampia kumpumaisia latomuksia. Koska kuulin Palttilan isännän aikomuksesta tasoittaa ne pellonkunnostustyössä, suoritin edellä mainittuina päivinä Palttilan peltoalueella koekaivauksia selvittääkseni, onko alueella laisinkaan hautoja.

Pohjalaisen ja Palttilan kalmistot sijaitsevat samalla peltoaukealla, metsäsaarekkeen kupeessa. Kalmistoalueiden välissä on kylätie. Sen itäpuolella oleva pelto kuuluu Palttilaan ja länsipuolinen pelto Pohjalaisen taloon. Tämä alkuaan lähes kymmenen rauniota käsittänyt kalmisto sijaitsee n. 1600 m Laitilan kirkosta luoteeseen, Palttilan kartanosta n. 800 m etelään, Turku-Rauma pikatien länsipuolella olevalla peltoaukealla. Pohjalaisen kalmistoon kuuluvasta kalmistosta on suurin osa kaivettu kesinä 1962-64. Ainoastaan kaksi matalaa kumpua on siellä vielä tutkimatta.

Paltilan peltoalueella olevassa kumpuryhmässä suoritin seuraavat koekaivaukset:

Raunio 3 (raunio 1 ja 2 ovat Pohjalaisen maalla), Pitkänomainen raunio Simo Pohjalaisen asuntoa vastapäätä. Koko oli 9 x 2.5 m. Rauniota oli jo entuudestaan osaksi hävitetty siinä määrin, että sitä ei kannattanut kaivaa tavanoamisin tutkimusmenetelmin. Hajoitimme sen ainoastaan ja seuloimme mullan. Rauniossa ei ollut mainittavasti nokea. Hajanaisen kiveyksen välistä löytyi savitiivistettä (KM 15833:3). Raunio 4. N. 40 m edellisestä pohjois-luoteeseen. 9 + 4 m laaja, turpeen peittämä kumpu. Raunioon tehtiin jo vuonna 1962 koekaivaus, josta tuli esiin hiiltä, palanutta kiveystä ja saviastianpalasia (KM 15455:5).

Raunio 5. N. 40 m edellisestä itään on isojen maakivien varaan ladottu raunio. Koko on 6.50 + 8.30 m. Raunion päältä löytyi kuutiokivi, sekä keramiikkaa 40 cm:n syvyydestä (KM 15833:4,5).

Raunio 6. N. 10 m edellisestä pohjoiseen. Haudalta vaikuttava kumpare, josta koekaivauksissa ei tavattu mitään rautakautiseen hautaan viittaavaa.

Raunio 7. Pohjalaiselle tulevan tien itäpuolella, aivan tiesä kiinni on pitkänomainen raunio. Kummun koko on 11 + 15 m. Siinä on kaksi kohoumaa kummun molemmissa päissä ja välissä on matala irtokivien täyttämä notkelma. Tien puoleista reunaa oli avattu. Tein koekuopat kumpaankin kumpareeseen. Tietä lähempänä olevasta löytyi n. 30 cm vahva kivi- ja noki- maakerros, sekä keramiikkaa 30 cm:n syvyydestä (KM 15833:1).

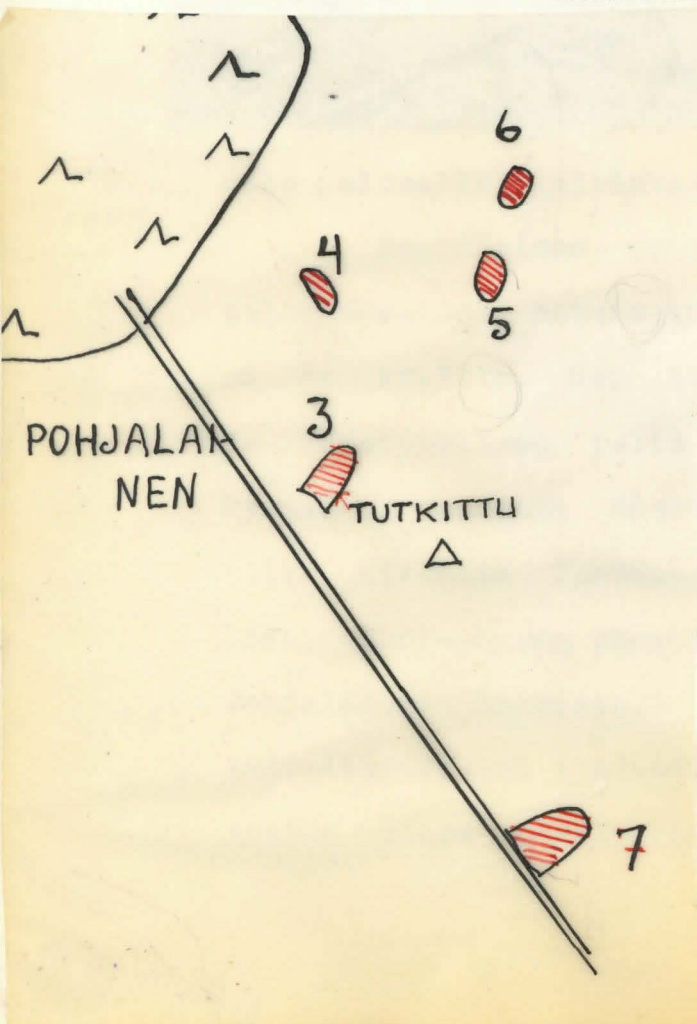
Kiveyksen rakenne vaikutti rautakautisen polttohaudan latomuk-

selta. Toinen koekuoppa tehtiin raunion toiseen päähän. Siitä löytyi saviastianpalasia ja nokista kiveystä (KM 15833:2).

Muinaisjäännösalueen omistaja, maanviljelijä Torsti Palttila, haluaisi raivata nämä edellä luetellut rauniot voidakseen paremmin koneellisesti muokata maitaan. Allekirjoittaneen mielestä olisi kuitenkin aiheellista säästää nähtävyytenä ainakin raunio 4 ja tutkia muut kohteet. Palttilan isännän kanssa on sovittu, että ainakin osa raunioista tutkitaan. Pohjalaisen pihalla suoritettujen kaivausten takia Palttilan aluetta ei ole päästy aikaisemmin kaivamaan. Ennen kaivauksia on syytä neuvotella asiasta maanviljelijä Torsti Palttilan kanssa, os. Laitila, Palttilan kartano.

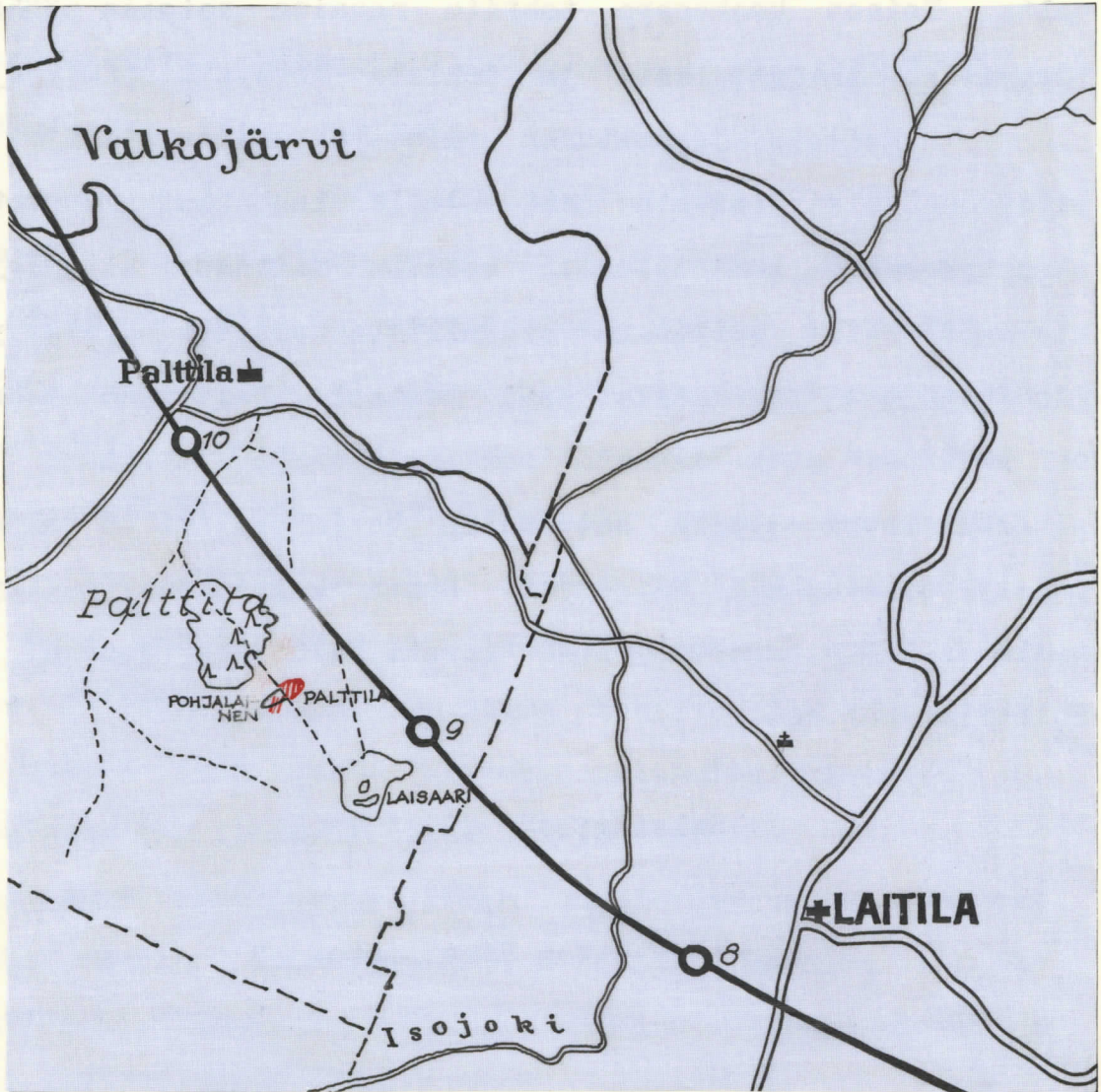
Helsingissä 22. 5 1965.

Anna-Liisa Hirviluoto
Anna-Liisa Hirviluoto.

Laitila Palttila, Käsivarainen kaateluomo.

Kääntä →

Raunio 7. Taustalla Pohjalaisen rakennukset. Raunio 3 oikealla. Palttilan kartanon mdat ovat tien oikealla puolella.

29131

Roekaivaus rauniossa 3. Taustalla raunio 4.

29132

Ks. ed. kuvassa Juhani Siiskala ja Veijo Pohjalainen.

29133

Raunio 7 roekaivaus meneillään. Roekuoppa no 2 avataan.

29134

Palttilan pelto, saunio 4. oikealla saunio 5.

29135

Saunio 4. Taustalla Palttilan kartanon pihka-alue.

29136

Etuosalla saunio 5. oikealla taustalla saunio 6 (ei hausta)